

Vir: Uradni list št. 1/2007, 5. 1. 2007

Tekst za poklicno maturo sem »skril« (ker za kandidate, ki opravljajo splošno maturo niso pomembni, bistvene dele zakona pa odebelil.

3. Zakon o maturi (uradno prečiščeno besedilo) (ZMat-UPB1), stran 11.

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 20. decembra 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o maturi, ki obsega:

- Zakon o maturi – ZMat (Uradni list RS, št. 15/03 z dne 14. 2. 2003) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o maturi – ZMat-A (Uradni list RS, št. 115/06 z dne 10. 11. 2006).

Št. 602-03/95-3/16

Ljubljana, dne 20. decembra 2006

EPA 1147-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

ZAKON O MATURI uradno prečiščeno besedilo (ZMat-UPB1)

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon določa vsebino splošne mature in poklicne mature (v nadaljnjem besedilu: matura), pravice in obveznosti dijakov in dijakinj ter drugih kandidatov in kandidatke za opravljanje mature oziroma maturitetnih izpitov (v nadaljnjem besedilu: kandidati), sestavo in pristojnosti maturitetnih organov ter postopek in način opravljanja mature.

2. člen (splošna matura)

Splošna matura je državni izpit.

S splošno maturo kandidati **dokazujejo doseganje standardov znanj, ki so določeni s cilji gimnazijskih programov, programom maturitetnega tečaja in usposobljenost za univerzitetni študij. Z opravljenjo maturo kandidat pridobi srednjo izobrazbo.**

Splošna matura se opravlja iz petih predmetov, od tega iz treh predmetov skupnega dela in dveh predmetov izbirnega dela. Kandidat lahko izbere tudi šesti maturitetni predmet, ki ga izbere iz izbirnega dela (v nadaljnjem besedilu: predmeti splošne mature).

3. člen (poklicna matura)

4. člen (opravljanje mature)

Kandidati opravljajo maturo pod enakimi pogoji.

Kandidatom s posebnimi potrebami, ki so bili v izobraževalne programe usmerjeni z odločbo o usmeritvi, v utemeljenih primerih (poškodbe, bolezni) pa tudi drugim kandidatom, se lahko, glede na vrsto in stopnjo primanjkljaja, ovire oziroma motnje, prilagodi način opravljanja mature in način ocenjevanja znanja.

Pravila za izvajanje mature za kandidate s posebnimi potrebami in v utemeljenih primerih za druge kandidate, določi minister, pristojen za šolstvo (v nadaljnjem besedilu: minister).

II. MATURITETNI PREDMETI

5. člen (predmeti skupnega dela splošne mature)

Predmeti skupnega dela splošne mature so:

- slovenščina,
- tuj jezik in
- matematika.

Na območjih, kjer živi italijanska narodna skupnost je v šolah z italijanskim učnim jezikom predmet skupnega dela splošne mature namesto slovenščine italijanščina, na območjih kjer živi madžarska narodna skupnost pa lahko kandidat izbere slovenščino ali madžarščino.

Predmeti skupnega dela splošne mature so **obvezni za vse kandidate**. Tuje jezike kot predmet skupnega dela splošne mature določi Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na predlog Državne maturitetne komisije za splošno maturo v soglasju s senati univerz in samostojnih visokošolskih zavodov.

6. člen (predmeti izbirnega dela splošne mature)

Predmete izbirnega dela splošne mature določi Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na predlog Državne komisije za splošno maturo v soglasju s senati univerz in samostojnih visokošolskih zavodov izmed predmetov, ki se poučujejo v gimnaziji in so podlaga za visokošolski študij na več znanstvenih, umetniških ali strokovnih študijskih področjih.

Kandidat se ob prijavi k splošni maturi odloči, iz katerih predmetov bo opravljal splošno maturo, v skladu z izbirnimi pravili, določenimi z Maturitetnim izpitnim katalogom za splošno maturo.

7. člen
(predmeti skupnega dela poklicne mature)

8. člen
(predmeti izbirnega dela poklicne mature)

9. člen
(ravni zahtevnosti mature)

Izpiti iz posameznih maturitetnih predmetov se lahko opravljajo **na osnovni in višji ravni zahtevnosti**. Z njimi se ugotavlja širina in globina maturitetnega znanja.

Z maturitetnim izpitnim katalogom se lahko omeji število maturitetnih izpitov, ki jih kandidat opravlja na višji ravni zahtevnosti.

III. MATURETETNI ORGANI IN DRŽAVNI IZPITNI CENTER

10. člen
(maturitetni organi in Državni izpitni center)

Maturitetni organi in Državni izpitni center v skladu s svojimi pooblastili **skrbijo za pripravo in izvedbo mature**.

Maturitetni organi za splošno maturo so:

- **Državna komisija za splošno maturo;**
- **državne predmetne komisije za splošno maturo;**
- **šolske maturitetne komisije za splošno maturo;**
- **šolske izpitne komisije za splošno maturo.**

11. člen
(sestava in imenovanje Državne komisije za splošno maturo)

Državna komisija za splošno maturo ima predsednika in dvanajst članov. Sestavljajo jo uveljavljeni strokovnjaki z različnih predmetnih področij splošne mature oziroma s področja šolskega sistema in zunanjega ocenjevanja.

Predsednika in devet članov imenuje minister, in sicer:

- enega člana na predlog Slovenske akademije znanosti in umetnosti;
- tri člane izmed visokošolskih učiteljev na predlog univerz;
- dva člana izmed učiteljev gimnazij na predlog gimnazij;
- enega člana izmed delavcev ministrstva, pristojnega za šolstvo;
- enega člana na predlog Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje;
- enega člana izmed predsednikov in članov državnih predmetnih komisij za splošno maturo in
- enega člana izmed strokovnjakov za zunanje preverjanje znanja na predlog ministrstva, pristojnega za šolstvo.

Po funkciji so člani direktor Državnega izpitnega centra, direktor Zavoda Republike Slovenije za šolstvo in predsednik Državne predmetne komisije za slovenščino za splošno maturo.

Namestnika predsednika izvolijo izmed sebe, na predlog predsednika, člani Državne komisije za splošno maturo.

K obravnavi in reševanju posameznih strokovnih vprašanj lahko Državna komisija za splošno maturo vabi tudi predstavnike državnih predmetnih komisij za splošno maturo in druge strokovnjake.

Predsednik, namestnik predsednika in člani se imenujejo za štiri leta in so lahko ponovno imenovani.

Administrativna in strokovna opravila za Državno komisijo za splošno maturo opravlja Državni izpitni center.

Državna komisija za splošno maturo uredi svoje delo s poslovnikom.

12. člen
(pristojnosti Državne komisije za splošno maturo)

Državna komisija za splošno maturo obravnava strokovna vprašanja v zvezi s splošno maturo ter v okviru svojih pooblastil vodi strokovno pripravo splošne mature in spremlja njeno izvedbo. Pri tem:

- na predlog Državnega izpitnega centra imenuje državne predmetne komisije za splošno maturo;
- uskladi in predloži Maturitetni izpitni katalog za splošno maturo ter predmetne izpitne kataloge za splošno maturo Strokovnemu svetu Republike Slovenije za splošno izobraževanje;
- daje mnenje k predlogu izobraževalnih programov za gimnazije in k predlogu izobraževalnega programa za maturitetni tečaj;
- usklajuje strokovno delo državnih predmetnih komisij za splošno maturo;
- določi način in postopek varovanja podatkov in gradiv, ki so označeni kot izpitna tajnost;
- sprejema letno poročilo za splošno maturo, ki ga najkasneje do 1. decembra tekočega leta predloži ministru, Strokovnemu svetu Republike Slovenije za splošno izobraževanje in univerzam ter samostojnim visokošolskim zavodom;
- obravnava in odloča o pritožbah kandidatov in ugovorih na oceno v skladu s pristojnostmi;
- imenuje izvedence za obravnavo ugovorov na ocene in pripravi navodila za njihovo delo;
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

13. člen
(sestava in imenovanje Državne komisije za poklicno maturo)

14. člen
(pristojnosti Državne komisije za poklicno maturo)

15. člen
(imenovanje in sestava državnih predmetnih komisij za splošno maturo)

Za posamezne predmete splošne mature Državna komisija za splošno maturo imenuje državne predmetne komisije za splošno maturo.

Državne predmetne komisije za splošno maturo sestavljajo predsednik, glavni ocenjevalec in najmanj en član. Glavni ocenjevalec je hkrati namestnik predsednika.

Predsednika in člane imenuje za štiri leta Državna komisija za splošno maturo na predlog Državnega izpitnega centra. Glavnega ocenjevalca imenuje Državni izpitni center najmanj za eno leto.

Za predsednika je lahko imenovan visokošolski učitelj, v primeru ko to ni mogoče, pa tudi srednješolski učitelj z nazivom svetovalec ali svetnik.

Za namestnika predsednika oziroma člana državnih predmetnih komisij za splošno maturo je lahko imenovan srednješolski učitelj, visokošolski učitelj in sodelavci ter drugi strokovnjaki, ki so se uveljavili na določenem predmetnem področju.

Državna predmetna komisija za splošno maturo ima tajnika, ki ga imenuje izmed svojih članov.

Naloge državnih predmetnih komisij za splošno maturo določi minister.

16. člen
(imenovanje in sestava državnih predmetnih komisij za poklicno matura)

17. člen
(imenovanja in sestava ter naloge šolskih komisij)

Postopek imenovanja in sestavo ter naloge šolskih maturitetnih komisij za splošno matura, šolskih maturitetnih komisij za poklicno matura in šolskih izpitnih komisij za splošno oziroma poklicno matura **določi minister.**

18. člen
(naloge Državnega izpitnega centra)

Državni izpitni center opravlja razvojna, raziskovalna, strokovna, tehnična in druga dela pri maturi. Pri tem:

- pripravlja in vzdržuje maturitetni informacijski sistem;
- izbere ocenjevalce za splošno matura in z njimi sklepa pogodbe o pravicah in obveznostih pri ocenjevanju izpitnih pol;
- imenuje glavne ocenjevalce in pomočnike glavnih ocenjevalcev;
- v imenovanje predlaga predsednika in člane državnih predmetnih komisij za splošno in poklicno matura;
- z maturitetnimi organi usklajuje ocenjevanje pri poklicni maturi;
- usklajuje dejavnosti državnih predmetnih komisij za splošno oziroma poklicno matura;
- vodi zbirke izpitnih vprašanj in nalog;
- ureja in izdaja maturitetna gradiva;
- izdaja predmetne kataloge, zbirke maturitetnih vprašanj in nalog;
- opravlja organizacijske in tehnične naloge za izvedbo mature;
- usklajuje delo šolskih maturitetnih komisij pri pripravi in izvedbi mature;
- zbira podatke o rezultatih mature in jih analizira;
- pripravlja strokovno-raziskovalne podlage na področju zunanjšega preverjanja znanja;
- opravlja tehnične in strokovne naloge ter vodi finančno poslovanje za Državno komisijo za splošno matura, Državno komisijo za poklicno matura in državne predmetne komisije za splošno in poklicno matura;
- zagotavlja varovanje izpitne tajnosti v skladu s pravili o varovanju izpitne tajnosti;
- opravlja druge naloge, določene z zakonom in drugimi predpisi.

18.a člen
(spremljanje kakovosti mature)

Kakovost mature **zagotavljajo in ugotavljajo šole in pristojni organi** v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi. Letno analizo kakovosti mature po posameznih šolah pripravi Državni izpitni center v skladu z metodologijo, ki jo na predlog Državne komisije za splošno matura oziroma Državne komisije za poklicno matura določi minister. Podatki iz letne analize o kakovosti mature se ne smejo uporabiti za razvrščanje šol. Analiza iz drugega odstavka tega člena je sestavni del letnega maturitetnega poročila za splošno oziroma poklicno matura.

IV. MATURITETNI IZPITNI KATALOG IN PREDMETNI IZPITNI KATALOGI

19. člen
(določitev katalogov za splošno matura)

Pri splošni maturi se ocenjuje znanje v obsegu in na način kot ju opredeljujejo Maturitetni izpitni katalog za splošno matura in predmetni izpitni katalogi za splošno matura, ki jih določi Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na predlog Državne komisije za splošno matura **dve leti pred izvedbo splošne mature oziroma do začetka pouka v tretjem letniku.** Predmetni izpitni katalogi morajo biti usklajeni z učnimi načrti.

Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje si pred določitvijo izpitnih katalogov iz prejšnjega odstavka pridobi mnenje Zavoda Republike Slovenije za šolstvo o njihovi usklajenosti z izobraževalnimi programi gimnazije in o pogojih za njihovo izvajanje ter mnenje najmanj dveh recenzentov, od katerih je eden visokošolski, drugi pa srednješolski učitelj.

20. člen
(določitev katalogov za poklicno matura)

21. člen
(sestavine Maturitetnega izpitnega kataloga)

V Maturitetnem izpitnem katalogu so opredeljeni cilji mature, število maturitetnih predmetov, obvezni maturitetni predmeti in izbirni maturitetni predmeti.

Z Maturitetnim izpitnim katalogom se določijo:

- **povezave izbirnih predmetov, ki jih kandidati lahko opravljajo pri maturi;**
- **ravni zahtevnosti, na katerih se ocenjuje znanja pri posameznem maturitetnem predmetu;**
- **načini in oblike ocenjevanje znanja;**
- **obseg zunanjšega ocenjevanja znanj;**
- **prilagoditve za kandidate s posebnimi potrebami.**

22. člen
(sestavine predmetnega izpitnega kataloga)

S predmetnim izpitnim katalogom se določijo:

- **cilji mature pri posameznem maturitetnem predmetu;**
- **znanja, ki se preverjajo na posamezni ravni zahtevnosti;**
- **načini in oblike ocenjevanja znanja;**
- **delež ocene pri delih izpita v skupni oceni;**
- **izpitni pripomočki in sredstva, ki jih je dovoljeno uporabljati;**
- **trajanje posameznih delov izpita;**
- **primeri izpitnih vprašanj in primeri ocenjevanja;**
- **prilagoditve za kandidate s posebnimi potrebami.**

V. OPRAVLJANJE MATURE

23. člen
(priprava na matura)

Priprava na splošno maturo poteka v okviru izobraževalnih programov gimnazij in v okviru maturitetnega tečaja v skladu z zakonom, ki ureja gimnazije.

V zaključnem letniku lahko priprava na izpite, ki jih dijaki lahko opravljajo na različnih ravneh zahtevnosti, poteka v ločenih skupinah.

24. člen
(pravica do opravljanja mature)

Splošno maturo lahko opravlja kandidat po uspešno končanem četrtem letniku gimnazije ali po uspešno opravljenem maturitetnem tečaju.

Splošno maturo lahko opravlja tudi, kdor ne izpolnjuje pogojev iz prejšnjega odstavka, če je ali bo v letu, v katerem bo opravljal maturo, dopolnil najmanj 21 let.

Kandidat lahko maturo v celoti opravlja večkrat.

25. člen
(opravljanje posameznega izpita splošne mature)

Izpite iz posameznih predmetov splošne mature lahko opravlja kandidat, ki je že opravil splošno maturo ali poklicno maturo oziroma kandidat, ki opravlja poklicno maturo, ter kandidati, ki jim je bilo v tujini pridobljeno spričevalo nostrificirano kot maturitetno spričevalo, če so ti predmeti pogoj za vpis v visokošolski študijski program oziroma se upoštevajo pri izbiri kandidatov za vpis v tak program.

26. člen
(prijava k maturi oziroma posameznemu predmetu splošne mature)

Kandidat se k opravljanju mature prijavi na srednji šoli, na kateri je vpisan oziroma je na njej končal zadnji letnik izobraževanja ali maturitetni oziroma poklicni tečaj.

Kandidat, ki splošno maturo opravlja v skladu z drugim odstavkom 24. člena tega zakona, oziroma kandidat, ki opravlja posamezni predmet splošne mature v skladu s 25. členom tega zakona, se prijavi na Državni izpitni center, ki ga razporedi na srednjo šolo.

Srednja šola iz prvega in drugega odstavka tega člena je kandidatu dolžna zagotoviti opravljanje mature oziroma posameznega predmeta splošne mature.

27. člen
(matura v enem oziroma dveh izpitnih rokih)

Kandidat opravlja maturo v enem izpitnem roku.

Ne glede na prejšnji odstavek lahko maturo v dveh delih, v dveh zaporednih rokih opravljajo kandidati iz drugega odstavka 4. člena in drugega odstavka 24. člena tega zakona ter udeleženci izobraževanja odraslih.

Maturo v dveh delih lahko opravljajo tudi drugi kandidati, ki se iz utemeljenih razlogov ne morejo udeležiti mature oziroma posameznih izpitov v enem in istem izpitnem roku.

Kandidat iz prejšnjega odstavka da vlogo skupaj z dokazili ob prijavi oziroma najkasneje v sedmih dneh po nastanku razlogov, zaradi katerih ne more opravljati mature v enem roku.

O utemeljenosti razlogov za opravljanje mature v dveh delih odloči Državna komisija za splošno oziroma poklicno maturo v 30 dneh po vložitvi vloge.

Kandidatom, ki so na podlagi odobritve pristojne komisije opravili maturo v dveh delih v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku, se pri uveljavljanju pravice do vpisa v nadaljnje izobraževanje upošteva, kot da so maturo opravili v spomladanskem izpitnem roku, če so izpolnili pogoje za opravljanje mature v tem izpitnem roku.

Določbe četrtega, petega in šestega odstavka tega člena veljajo tudi za kandidate iz drugega odstavka tega člena, ki v letu, v katerem opravljajo maturo, želijo uveljaviti pravico iz prejšnjega odstavka.

Postopek odločanja pristojnih komisij podrobneje določi minister.

28. člen
(izpitni roki splošne mature)

Splošna matura se opravlja v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.

29. člen
(izpitni roki poklicne mature)

30. člen
(maturitetni koledar)

Datume pisnih izpitov in obdobje ustnih izpitov oziroma izpitnih nastopov v posameznem izpitnem roku določita Državna komisija za splošno maturo in Državna komisija za poklicno maturo v rokih določenih s šolskim koledarjem. Izpiti so lahko tudi ob sobotah.

31. člen
(ocenjevanje znanja)

Ocenjevanje znanja pri posameznem predmetu poteka z izpitom. Izpit se opravlja pisno, pisno in ustno, pisno in praktično, pisno, ustno in praktično, samo praktično, ali kot izpitni nastop. Oblike opravljanja izpitov določa predmetni izpitni katalog.

Kot praktičen del maturitetnega izpita se lahko štejejo vaje, seminarske naloge, storitev, izdelek oziroma druge oblike predpisane s predmetnim izpitnim katalogom.

Podrobnejša določila o opravljanju in o ocenjevanju izpita oziroma posameznih delov izpita določi minister.

32. člen
(pisni izpit)

Pisni izpit iz maturitetnega predmeta opravljajo vsi kandidati v istem izpitnem roku istega dne ob istem času. V jesenskem izpitnem roku splošne mature pa lahko kandidati opravljajo izpit iz maturitetnega predmeta tudi v različnih dnevih.

Državna komisija za splošno maturo določi, na predlog državne predmetne komisije za splošno maturo, za posamezen izpitni rok en izpitni komplet za vse kandidate. Če se v jesenskem izpitnem roku pisni izpiti pri istem predmetu opravljajo v različnih dnevih, se določi več izpitnih kompletoev.

33. člen
(ocenjevalci pri maturi)

Ocenjevalci za posamezne maturitetne predmete so lahko:

- učitelji, ki izpolnjujejo pogoje za poučevanje maturitetnega predmeta in imajo najmanj dve leti pedagoških izkušenj;
- visokošolski učitelji in sodelavci s habilitacijo ustreznega strokovnega področja in najmanj dvema letoma pedagoških izkušenj;
- upokojeni učitelji, ki izpolnjujejo pogoje iz prve oziroma druge alineje tega člena.

Ocenjevalce izpitnih pol pri splošni maturi izbere Državni izpitni center na podlagi javnega razpisa. Ocenjevalci morajo izpolnjevati pogoje iz prejšnjega odstavka.

Ne glede na določbo prvega in drugega odstavka tega člena, lahko minister, na predlog Državne komisije za poklicno matura, določi tudi druge pogoje za ocenjevalce pri poklicni maturi.

34. člen

(glavni ocenjevalec in pomočniki glavnega ocenjevalca)

Državni izpitni center lahko izmed zunanjih ocenjevalcev imenuje glavnega ocenjevalca, lahko pa tudi enega ali več pomočnikov glavnega ocenjevalca, za posamezni maturitetni predmet za eno leto.

Naloge glavnega ocenjevalca in pomočnika glavnega ocenjevalca določi minister.

35. člen

(ocenjevanje s točkami)

Uspeh pri maturitetnem izpitu splošne mature se ocenjuje v točkah na način, ki ga opredeli predmetni izpitni katalog za posamezen predmet splošne mature ter ga za posamezni izpitni rok podrobneje določijo državne predmetne komisije za splošno matura z navodili za ocenjevanje.

Državna komisija za splošno matura na predlog državnih predmetnih komisij za splošno matura določi merila za pretvorbo točk v ocene.

36. člen

(ocenjevalna lestvica)

Ocenjevalna lestvica za maturitetne predmete je petstopenjska in obsega ocene nezadostno (1), zadostno (2), dobro (3), prav dobro (4) in odlično (5). Ocena nezadostno (1) je negativna, druge ocene so pozitivne.

Ocenjevalna lestvica za maturitetne izpite, ki jih kandidati opravljajo na višji ravni zahtevnosti je ustrezno povišana na način, ki ga na predlog Državne komisije za splošno matura in Državne komisije za poklicno matura enotno določi minister.

Način povišanja iz prejšnjega odstavka se uporablja tudi za oblikovanje ocene pri slovenščini, na območjih, kjer živita italijanska in madžarska narodna skupnost, pa tudi pri italijanščini oziroma madžarščini.

37. člen

(splošni uspeh pri maturi)

Splošni uspeh pri maturi se izraža v točkovni lestvici na podlagi ocen pri vseh predmetih mature na način, ki ga določi minister na predlog Državne komisije za poklicno matura in Državne komisije za splošno matura.

Če kandidat pri splošni maturi uspešno opravi tri izbirne predmete, se v splošnem uspehu pri splošni maturi upoštevata dva najbolj ocenjena izbirna predmeta. Pozitivna ocena tretjega izbirnega predmeta pa ne more nadomestiti negativne ocene prvega ali drugega izbirnega predmeta.

38. člen

(opravljena splošna matura)

Kandidat je opravil splošno matura, če je pri vseh maturitetnih predmetih dosegel pozitivno oceno.

Kandidat, ki je pri enem izmed obveznih predmetov na osnovni ravni zahtevnosti dosegel najmanj 80% točk, potrebnih za pozitivno oceno, je pri tem predmetu pozitivno ocenjen, če je pri ostalih predmetih, iz katerih je opravljal matura, ocenjen pozitivno in je vsaj pri dveh izmed njih dosegel najmanj oceno dobro (3).

Kandidat, ki je pri enem izmed izbirnih predmetov na osnovni ravni zahtevnosti dosegel najmanj 80% točk, potrebnih za pozitivno oceno, je pri tem predmetu pozitivno ocenjen, če je pri ostalih predmetih, iz katerih je opravljal matura, ocenjen pozitivno in je vsaj pri enem izmed njih dosegel najmanj oceno dobro (3).

39. člen

(opravljena poklicna matura)

40. člen

(izboljšanje ocen)

Kandidat, ki je opravil matura in želi izboljšati oceno, ima še dve leti po opravljeni maturi pravico do enkratnega ponovnega opravljanja izpitov iz posameznih maturitetnih predmetov.

Za splošni uspeh pri maturi se upošteva boljša ocena.

[P.s.: Upošteva se le boljša ocena pri pisnem delu izpita, pri seminarskih nalogah, vajah... pa ne!!!]

41. člen

(popravljanje negativnih ocen splošne mature)

Kandidat, ki je ocenjen z najmanj tremi pozitivnimi ocenami pri splošni maturi, ima pravico do ponovnega opravljanja negativno ocenjenih predmetov še dve leti po opravljanju splošne mature na isti šoli.

Kandidat, ki v skladu z drugim odstavkom 27. člena tega zakona opravlja splošno matura v dveh delih, lahko popravlja negativno oceno ali izboljšuje oceno predmeta, ki ga je opravljal v prvem delu, ko opravlja drugi del splošne mature.

42. člen

(popravljanje negativnih ocen poklicne mature)

43. člen

(seznanitev z oceno)

Kandidat mora biti seznanjen z oceno maturitetnih predmetov in s splošnim uspehom pri maturi.

44. člen

(maturitetno spričevalo)

Kandidat, ki je opravil matura, dobi maturitetno spričevalo.

Šola izda kandidatom, ki so dosegli izjemen splošni uspeh, maturitetno spričevalo s pohvalo – summa cum laude.

Izjemen splošni uspeh iz prejšnjega odstavka določita Državna komisija za splošno oziroma poklicno matura na podlagi kriterijev, ki jih predpiše minister.

45. člen
(podzakonski predpis)

Izpitni red ter načine in postopke prijave in odjave k maturi oziroma k posameznemu izpitu, izvedbo in ocenjevanje pisnega, ustnega dela izpita, praktičnega dela izpita in izpitnega nastopa, postopek vpogleda kandidata v izpitno dokumentacijo in ugovora na oceno, postopek popravka napak pri oceni pisnega ali ustnega dela izpita, postopek seznanjanja kandidatov z oceno ter postopek podelitve maturitetnih spričeval določi minister.

VI. VARSTVO PRAVIC KANDIDATOV

1. Varstvo pravic kandidatov pri splošni maturi

46. člen

(pritožba na postopek izvedbe ustnega in praktičnega dela maturitetnega izpita oziroma izpitnega nastopa splošne mature)

Če so bile pri opravljanju ustnega ali praktičnega dela maturitetnega izpita oziroma izpitnega nastopa splošne mature kršene določbe tega zakona ali predpisov sprejetih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na postopek izvedbe, je **dovoljena pritožba na šolsko maturitetno komisijo za splošno matura naslednji dan po opravljanju ustnega oziroma praktičnega dela maturitetnega izpita oziroma izpitnega nastopa.**

Šolska maturitetna komisija za splošno matura **odloči o pritožbi v petih dneh** od prejema pritožbe. Če ugotovi, da je pritožba utemeljena, lahko spremeni točke na podlagi dokumentacije ali imenuje tričlansko komisijo, ki najkasneje v treh dneh ponovno oceni znanje kandidata.

47. člen

(pritožba na Državno maturitetno komisijo)

Zoper odločitev šolske maturitetne komisije za splošno matura iz 46. člena tega zakona se kandidat lahko pritoži na Državno komisijo za splošno matura **v treh dneh po prejemu odločbe šolske maturitetne komisije za splošno matura.**

Državna komisija za splošno matura odloči o pritožbi iz prejšnjega odstavka v 30 dneh po vložitvi pritožbe. Če ugotovi, da so kršitve postopka pri izvedbi mature vplivale na izpitno oceno, jo Državna komisija za splošno matura razveljavi in določi novo, na način, ki ga predpiše minister.

Odločitev Državne komisije za splošno matura je dokončna.

48. člen

(pritožba na postopek pisnega dela maturitetnega izpita)

Če so bile pri opravljanju pisnega dela maturitetnega izpita splošne mature kršene določbe tega zakona ali določbe predpisov, sprejetih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na postopek izvedbe, je **dovoljena pritožba na Državno komisijo za splošno matura naslednji dan po opravljanju pisnega dela maturitetnega izpita splošne mature.**

Državna komisija za splošno matura odloči o pritožbi iz prejšnjega odstavka v 30 dneh po vložitvi pritožbe. Če ugotovi, da so kršitve postopka pri izvedbi mature vplivale na izpitno oceno, jo Državna komisija za splošno matura razveljavi in določi novo, na način, ki ga predpiše minister.

Odločitev Državne komisije za splošno matura je dokončna.

49. člen

(ugovor na točke praktičnega dela maturitetnega izpita splošne mature)

Kandidat lahko **v treh dneh po seznanitvi s točkami**, doseženimi pri praktičnem delu maturitetnega izpita **vloži obrazložen ugovor na točke pri šolski maturitetni komisiji** za splošno matura.

Šolska maturitetna komisija za splošno matura **odloči o ugovoru v dveh dneh** od prejema ugovora. Če ugotovi, da je ugovor utemeljen, lahko spremeni točke na podlagi dokumentacije ali imenuje tričlansko komisijo, ki v treh dneh ponovno oceni praktični del izpita.

Odločitev šolske maturitetne komisije za splošno matura in ocena komisije iz prejšnjega odstavka sta dokončni.

50. člen

(vpogled v izpitno dokumentacijo in ugovor na oceno)

Kandidat lahko **v treh dneh po objavi rezultatov** zahteva, da mu Državni izpitni center omogoči vpogled v izpitno dokumentacijo (izpitno polo, list za odgovore, ocenjevalni list, točkovnik in navodila za ocenjevanje) in način izračuna izpitne ocene.

Kandidat lahko **najkasneje naslednji dan po vpogledu v izpitno dokumentacijo vloži obrazložen pisni ugovor na način izračuna izpitne ocene ali na oceno**, na Državno komisijo za splošno matura. Kandidat mora **ugovoru priložiti dokazilo o plačanem pavšalnem znesku za stroške ugovora**, ki se kandidatu v primeru upravičenega ugovora vrnejo.

Državna komisija za splošno matura **odloči o ugovoru kandidata na način izračuna izpitne ocene na podlagi ponovnega pregleda izpitne dokumentacije kandidata v 60 dneh** po prejemu vloge.

Državna komisija za splošno matura odloči o ugovoru kandidata na oceno na podlagi ponovnega pregleda izpitne dokumentacije in mnenja izvedenca v 60 dneh po prejemu vloge.

Če je ugovor upravičen, se ocena popravi. Odločitev Državne komisije za splošno matura je dokončna.

Kandidati lahko **v 14 dneh po roku, ko se izpitna dokumentacija preneha hraniti kot izpitna tajnost**, na Državni izpitni center naslovijo pisno **vlogo za brezplačno vračilo svojih izpitnih pol.**

2. Varstvo pravic kandidatov pri poklicni maturi

51. člen

(pritožba na postopek izvedbe pisnega, ustnega in praktičnega dela maturitetnega izpita poklicne mature)

52. člen

(vpogled v izpitno dokumentacijo in ugovor na oceno)

53. člen

(določitev nove ocene)

Če se izdelek kandidata po tem, ko ga je oddal, izgubi ali uniči, se ocena določi na način in po postopku, ki ju določi minister na predlog Državne komisije za splošno oziroma poklicno matura.

VII. TAJNOST

54. člen (uradna tajnost)

Gradiva, ki vsebujejo izpitna vprašanja, naloge, šifre kandidatov in ocene pisnih izdelkov so uradna tajnost. Označena morajo biti kot izpitna tajnost, stopnja tajnosti »tajno«. Uradna tajnost je tudi vsebina maturitetnega sklopa za posamezen predmet, dokler ni objavljen v sredstvih javnega obveščanja.

Člani Državne maturitetne komisije za splošno oziroma poklicno maturo, državnih predmetnih komisij za splošno in poklicno maturo, šolskih maturitetnih komisij za splošno in poklicno maturo, šolskih izpitnih komisij za splošno in poklicno maturo, delavci Državnega izpitnega centra in druge fizične ter pravne osebe, ki imajo dostop do izpitnega gradiva in šifer kandidatov, so dolžni varovati izpitno tajnost in ravnati s podatki in gradivi v skladu s pravili o izpitni tajnosti, ki jih določi minister.

Člani in druge fizične ter pravne osebe iz prejšnjega odstavka, ki ravnajo v nasprotju s tem zakonom in pravili o izpitni tajnosti, so odškodninsko in kazensko odgovorni.

Člana iz drugega odstavka tega člena, ki je kršil izpitno tajnost, se takoj razreši.

Zaposleni in druge fizične in pravne osebe iz drugega odstavka tega člena so **disciplinsko, odškodninsko in kazensko odgovorni** v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

VIII. ZBIRANJE IN VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

55. člen (seznam evidenc z osebnimi podatki)

Državni izpitni center vodi evidence:

1. kandidatov, ki opravljajo splošno oziroma poklicno maturo;
2. zunanjih ocenjevalcev;
3. članov Državne komisije za splošno oziroma poklicno maturo in članov državnih predmetnih komisij za splošno in poklicno maturo;
4. kandidatov, ki opravljajo zaključni izpit.

Evidenca kandidatov splošne in poklicne mature vsebuje:

– ime in priimek dijaka, spol, datum, kraj, občino in državo rojstva, prebivališče, enotno matično številko občana in predhodno pridobljeno izobrazbo;

– splošni učni uspeh v tretjem in četrtem letniku ter uspeh pri maturitetnih predmetih v tretjem in četrtem letniku oziroma na maturitetnem in poklicnem tečaju;

– točkovno oceno, oceno maturitetnih predmetov in splošni uspeh pri maturi.

Za kandidate s posebnimi potrebami in kandidate, ki opravljajo maturo v dveh delih, Državni izpitni center zbira še naslednje podatke:

– program vzgoje in izobraževanja, v katerega je bil kandidat vključen;

– strokovno mnenje komisije o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami o vrsti in stopnji otrokove motnje, ovire oziroma

pomanjkljivosti;

– zdravniška potrdila in mnenja, na podlagi katerih se odloča, ali lahko kandidat opravlja maturo v dveh delih.

Evidenca zunanjih ocenjevalcev vsebuje:

– ime in priimek zunanjega ocenjevalca, datum, kraj, občino in državo rojstva, prebivališče, davčno številko, transakcijski račun ter enotno matično številko občana;

– podatke o strokovni izobrazbi, pedagoških izkušnjah učitelja ali izvolitvi v naziv visokošolskega učitelja in sodelavca.

Evidenca članov državnih maturitetnih predmetnih izpitnih komisij vsebuje:

– ime in priimek člana komisije, prebivališče, davčno številko, transakcijski račun, enotno matično številko občana, ter naslov zaposlitve.

Evidenca kandidatov, ki opravljajo zaključni izpit vsebuje:

– ime in priimek kandidata, spol, datum, kraj in državo rojstva, prebivališče, enotno matično številko občana in predhodno izobrazbo;

– splošni uspeh ter uspeh pri zaključnem izpitu;

– oceno pri predmetih, ki jih je opravljal na zaključnem izpitu.

Za kandidate, ki opravljajo maturo oziroma izpite iz posameznih maturitetnih predmetov vodi šola, na katero kandidata razporedi

Državni izpitni center, tudi naslednje evidence:

1. zapisnikov sej šolske maturitetne komisije;
2. zapisnikov o maturi;
3. poročil o maturi.

56. člen (uporaba evidenc)

Osebnne podatke iz evidenc zbira, obdeluje, shranjuje in posreduje Državni izpitni center šolam, ministrstvu, pristojnemu za šolstvo ter univerzam in samostojnim visokošolskim zavodom za izvedbo in analizo mature ter izvedbo vpisa v višje in visoko šolstvo.

Državni izpitni center zbira podatke iz zbirke, ki jih vodijo srednje šole, ki izvajajo maturitetne izpite oziroma poklicno maturo, od vpisne službe visokošolskih zavodov in neposredno od kandidatov, članov izpitnih komisij, zunanjih ocenjevalcev in članov državnih komisij.

Pri izdelavi statističnih in drugih analiz se smejo osebni podatki uporabiti in objaviti tako, da identiteta kandidata oziroma zunanjega ocenjevalca ni razvidna.

57. člen (shranjevanje evidenc)

Osebni podatki kandidatov iz evidence kandidatov, ki opravljajo splošno oziroma poklicno maturo in iz evidence kandidatov, ki opravljajo zaključni izpit, **se hranijo trajno.**

Osebni podatki zunanjih ocenjevalcev iz evidence zunanjih ocenjevalcev in evidence članov Državnih komisij za splošno oziroma poklicno maturo in članov državnih predmetnih komisij za splošno oziroma poklicno maturo se hranijo pet let po izteku zadnje pogodbe o sodelovanju z Državnim izpitnim centrom oziroma pet let po izteku mandata.

IX. NADZOR IN KAZENSKA DOLOČBA

57.a člen (notranji nadzor)

Vsi subjekti, ki so v skladu s tem zakonom odgovorni za opravljanje nalog v zvezi z dokumenti, ki so izpitna tajnost pri maturi, morajo zagotoviti oziroma organizirati notranji nadzor.

Za notranji nadzor nad izvajanjem določb zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na izpitno tajnost pri maturi, je odgovorna odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, in vsak posameznik, ki je pooblaščen za dostop do dokumentov, ki so izpitna tajnost pri maturi, v mejah svojega pooblastila.

Z notranjim nadzorom se mora zagotoviti redno spremljanje in ocenjevanje posameznih dejavnosti in dejavnost subjekta v celoti

glede izvajanja določb o izpitni tajnosti pri maturi. **Z nadzorom se preverja sistem določanja, označevanja, varovanja in dostopa do dokumentov in podatkov, ki so izpitna tajnost pri maturi.**

57.b člen
(inšpekcijski nadzor)

Izvajanje tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, **nadzira inšpektor, pristojen za šolstvo**, razen določb, ki se nanašajo na pristojnosti oziroma naloge državnih komisij za splošno oziroma poklicno maturo in državnih predmetnih komisij za splošno oziroma poklicno maturo ter Državnega izpitnega centra.

Če inšpektor ugotovi, da je kršena pravica posameznika v zvezi z opravljanjem mature, da predlog za obravnavo maturitetnemu organu, ki odloči o pravici v skladu s svojimi pristojnostmi.

O ugotovitvah in ukrepih inšpekcijskega nadzora inšpektor sproti obvesti Državno komisijo za splošno oziroma Državno komisijo za poklicno maturo.

58. člen
(globe za prekrške)

Z globo od 10.000 do 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik, ki se kot nepooblaščen oseba seznanj z dokumenti in podatki, ki so izpitna tajnost, če ne zavaruje dokumentov in podatkov pred razkritjem ali omogoči razširjanje informacij, ki so izpitna tajnost.

Z globo od 150.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik, ki kot pooblaščen oseba za dostop do dokumentov in podatkov, ki so izpitna tajnost, teh ne zavaruje proti razkritju ali omogoči njihovo razširjanje (57.a člen) in ne obvesti pravočasno pristojnih organov o razkritju dokumentov in podatkov, ki so izpitna tajnost (54. in 57.a člen).

Z globo od 150.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba državnega organa:

1. če ne izvaja predpisanih postopkov in ukrepov za varovanje dokumentov in podatkov, ki so izpitna tajnost (54. člen in 57.a člen);
2. če dokumentov in podatkov, ki so izpitna tajnost, ne označi s predpisanimi oznakami (54. člen);
3. **če ne organizira notranjega nadzora nad varovanjem dokumentov in podatkov, ki so izpitna tajnost (57.a člen);**
4. če da dokumente in podatke, ki so izpitna tajnost, oziroma kako drugače omogoči dostop do njih drugi pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku ali posamezniku, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja posamezne storitve v zvezi s temi dokumenti, ne da bi se predhodno prepričala, da ima zagotovljene ukrepe za njihovo varovanje (57.a člen);
5. če dovoli oziroma kako drugače omogoči dostop do dokumentov in podatkov, ki so izpitna tajnost, osebi, ki po obsegu ali vsebini nima pooblastila za dostop do njih (54. člen).

Zakon o maturi – ZMat (Uradni list RS, št. 15/03) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

59. člen
(imenovanje komisij)

Maturitetni organi po tem zakonu se imenujejo najkasneje v enem letu po uveljavitvi zakona.

60. člen
(sprejem podzakonskih predpisov)

Podzakonske predpise na podlagi tega zakona sprejme minister v enem letu po uveljavitvi tega zakona. Do sprejema podzakonskih predpisov se uporabljajo določbe pravilnika o maturi (Uradni list RS, št. 50/93, 52/94, 20/95, 77/95, 26/96, 5/97, 84/97, 32/98 in 2/02) in pravilnika o poklicni maturi (Uradni list RS, št. 99/01), če niso v nasprotju z določbami tega zakona. Določbe drugega odstavka 28. člena, prvega in drugega odstavka 32. člena tega zakona se pričnejo uporabljati pri spomladanskem roku mature v letu 2005.

Izpitni katalogi v skladu s tem zakonom morajo biti sprejeti najkasneje do 1. septembra 2003. Do sprejetja izpitnih katalogov v skladu s tem zakonom, se uporabljajo veljavni izpitni katalogi.

61. člen
(sprejem meril)

Merila in druge akte iz svoje pristojnosti Državna maturitetna komisija za splošno maturo in Državna maturitetna komisija za poklicno maturo sprejmeta najkasneje v šestih mesecih po sprejemu predpisov iz prejšnjega člena.

62. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o maturi – ZMat-A (Uradni list RS, št. 115/06) vsebuje naslednjo končno določbo:

KONČNA DOLOČBA

11. člen
(končna določba)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.